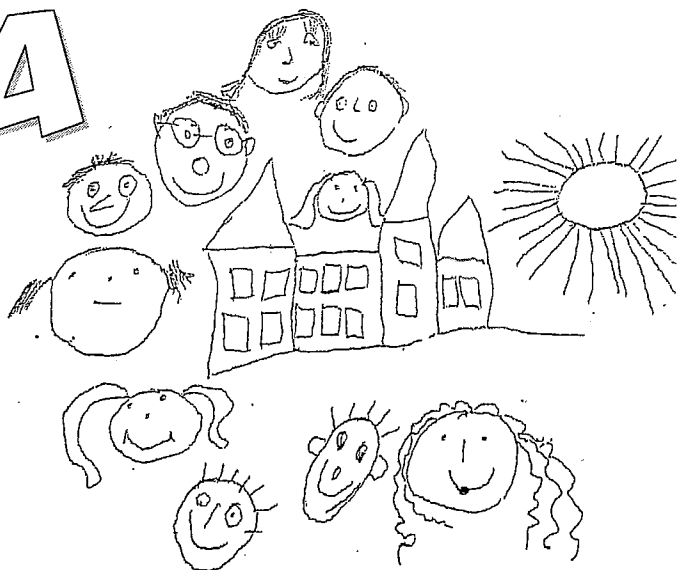

PASACIŅA

Nr. 69 2009. gada marts

CENA: DIVI PALDIES

„PASACIŅA” SAULGRIEŽOS ☀

☀ Saules gadā ir četri galvenie punkti – pavasara, vasaras, rudens un ziemas saulgrieži. Ap 20. martu – katru gadu mazliet citā brīdī – iestājas pavasaris dabā, pavasara saulstāvji – kad diena un nakts ir vienā garumā. Kad diena kļūst garāka par nakti, mūsu senči svētīja dabas atmodu – **Lielo dienu**; tad saule šūpojas bērzu galotnēs, tad baltas mirdz pupolu aitiņas, tad debesīs ir atkal īpašais, dzidrais zilums. Tika kārtas šūpoles, vārītas olas, bet Kurzemes lībieši gāja uz piekrastes kāpām saukt putnus. Cilvēki peras ar dzīvības rīkstī – pupolzaru – vai izplaucētiem bērzu zariem, rotā ar tiem svētku galdu; krāso olas, mainās ar tām, ripina, izcīna olu kaujas, šūpojas. Ieelpo pavasara gaisu, ieklausās putnu dziesmās. Vēlāk šīs tradīcijas saplūda ar kristīgajām Lieldienām, Kristus augšamcelšanās svētkiem, kas tiek svinēti pirmajā svētdienā pēc pilnmēness, kas seko pavasara atnākšanai dabā.

/Vides vēstis 03/2009/

Kad saules stari siltāk silda, kad diena top garāka par nakti, kad dzidrāk ieskanas putnu balsis, kad dabā iestājas pavasaris, tad PII „Pasaciņa” svin Lielo dienu.

20. martā bērnodārziņā bija neparasta rosība – ikviens bija atnesis krāsotu olu un steidza stāstīt:

Sanija un Kristiāna: Oliņas krāsoja sīpolu mizās, klāt pielika pupolišus. Pirms tam pupolišus *piesīta* ar nazi.

Grieta: Man bija zaļa un brūna oliņa mamma nopirka gaiļa oliņu.

Niks Kevins: Ieliku krāsu ūdenī un ola nokrāsājās dzeltena.

Aleksandrs: Man ir brūna oliņa, kad to vārīja pielika cukuru.

Rikijs Rivo: Man ir zila, tētis uz tās zīmēja zīmējumu.

Uldis: Mana ola ir ar zaķīšiem – mamma uzlīmēja.

Daniela: Māsa olu nokrāsoja ar krītiņiem.

Markuss: Mana ola ir sarkanā krāsā.

Pēcpusdienā Pasaciņas saime pulcējās pie Lielās dienas šūpolēm. *Jau saulīte pārkāpusi...* sadziedājām kopā ar folkloras kopu *Stutes* lielajiem dziedātājiem. Saules dziesmas mijās ar rotaļām, veiklības stafetēm,

„PASACIŅA” SAULGRIEŽOS ☀

šūpošanos, olu ripināšanu un olu kaujām. Visi klātesošie saņēma pērienu ar pupolzaru un vēlējumu: *Veselība iekšā, slimība – ārā!* vai *Apalš kā pūpols, vesels kā rutks!* Arī tie, kuri šūpojās Lieldienu šūpolēs nepalika bez apdziedāšanas: *Iešūpoja ielīgoja, kas iekāpa šūpolēs?*

Marta Luīze: Pie šūpolēm cilvēki dziedāja un vecmāmiņa šūpināja šūpolēs bērnus. Es ripināju olu un gaidīju kad tā saplīsīs, lai apēstu.

Rinalds: Šūpolēm pāri metu olu un Armands otrā pusē ķēra.

Ksenija: Atnesu trīs olas. Tās bija raibas un smukas. Ripinājām olas, ēdām un pārkaisījām sāli, lai nemelotu. Man patika šūpoties.

Jānis Kristiāns: Lielā dienā kad olas sasītas, tad tās ir ēdamas. Es atnesu četras oliņas: ar lapiņu, ar pupoliņu. Ar svecīti zīmēju mašīnīti. Tā bišķi bija redzama.

Sarma

☀ **PII „Pasaciņa” dziedošākie audzēkņi 24. aprīlī ir aicināti piedalīties topošā Beverīnas novada mazo dziedātāju konkursā „Cālis”, kas tiek rīkots Trikātā.**

Pasākuma iniciatore Sarmīte Kanasniece strādā Trikātas pamatskolā par mūzikas skolotāju un vienlaikus ir Trikātas pagasta kultūras dzīves vadītāja.

Konkursā – koncertā „Cālis” aicināti piedalīties bērni vecumā no 3 līdz 7 gadiem no Kauguru, Brenguļu un Trikātas pagastiem. Katram pasākuma dalībniekam būs jānodzied divas dziesmas, kuru izpildījumu vērtēs žūrija. Dalībniekiem noteikta līdzdalības maksa Ls 3.00.

Lai sagatavotos šim pasākumam visu marta mēnesi PII „Pasaciņa” notiek talantīgāko dziedātāju noteikšana, dziesmu mācīšanās, dziesmu aranžējumu veidošana un skatuves kustību apmācība.

Atlases konkurss „Pasaciņā” būs 8. aprīlī. Žūrijā aicināti Kauguru pagasta kultūras dzīves vadītāji Alfrēds Stīpiņš, Uldis Punkstiņš un bibliotēkas – informācijas centra vadītāja Gundega Lapiņa.

Ineta

„PASACIŅA” MARTĀ ☀☀☀☀

☀ P amazām no siltajām zemēm atgriežas gājputni.

Visi putni skaisti dzied, pavasari vadīdami... Tā skanēja pēdējā no marta mēnesī apskatītajām tēmām bērnodārziņā.

Pastaigu laikā skolotājas aicināja bērnus uzmanīgāk pavērot apkārtnē redzamos putnus, mācīja tos atpazīt un nosaukt, ieklausīties to dziesmās. Sagatavošanas grupas bērni stāsta:

Līga: No siltajām zemēm atlido stārķis. Vēl to neesmu redzējusi. Arī dzērves. Tās dzīvo purvos. Putni aizlidoja, lai ziemā nenosaltu. Mēs putniem taisām būrītus. Pavasarī putni skaisti dzied, bet vasarā nolasa kukaiņus.

Armands: No siltajām zemēm šurp lido cīrulis, strazds, stārķis, bezdelīgas un citi putni.

Linda: Pavasarī putni skaļi čivina. Zilīte pa ziemu dzīvo pie mums.

Rinalds: Es redzēju melnu putnu ielidojam būrī. Tas bija strazds.

Alīja: Gājputni atgriežas. Bezdelīgas būvēs ligzdiņu zem jumta slīpuma ar dubļu picīņām. Televizorā rādīja, ka gulbji atlidojuši.

Simona: Redzēju vanagu pelēkā krāsā.

Paula: Zilīte dziedāja uz mājas jumta. Man mājās izlikti 13 putnu būrīši.

Jau ceturto gadu programma „Dzīvai pavasaris” aicina Eiropas iedzīvotājus interneta lapā www.springlive.net ziņot par četrām gājputnu sugu – baltā stārķa, bezdelīgas, dzeguzes un svīres – pirmo novērojumu pavasarī. Piedalīties ir ļoti vienkārši, jo jāziņo tikai par tām sugām, kuras pazīst. Un tā var būt kaut vai viena suga, piemēram, balto stārķi mācēs atpazīt ikviens Latvijas iedzīvotājs. Turklāt – interneta lapā visa informācija ievietota latviešu valodā!

Iedzīvotāju sniegtie dati ir ļoti nozīmīgi – vienkārši novērojumi, ko izdarījis liels skaits cilvēku, ir lielisks informācijas avots par to, kā putni migrē un kādas ir pārmaiņas un īpatnības to ceļojumos ik gadus. Analizējot šos datus, ornitologi var uzzināt, kā gadu no gada mainās putnu atlidošanas datumi, un novērot, kā gājputnus ietekmē dažādi faktori, piemēram, klimata pārmaiņas.

Pagājušajā gadā no Latvijas pavisam tika saņemti 2884 gājputnu novērojumi, kas mūs ierindoja piektajā vietā Eiropā pēc iesniegto novērojumu skaita. No Latvijas visbiežāk ziņots par balto stārķi, kam seko dzeguze un bezdelīga, savukārt vismazāk ziņojumu saņemts par svīri.

Latvijas ornitologu biedrība aicina arī šajā pavasarī ikvienu iesaistīties šajā vienkāršajā un interesantajā pētījumā. Pamanot pirmo stārķi, bezdelīgu, dzeguzi un svīri, dodieties uz norādīto interneta lapu un ziņojiet!

Programmas „Dzīvais vārds” galvenā auditorija ir ģimenes un bērni. Tādēļ aicinu arī jūs, cienījamie vecāki, kopā ar saviem bērniem doties dabā, uzmanīgi tajā raudzīties un ieklausīties, un piedalīties aizraujošā piedzīvojumā – putnu vērošanā!

☞ Sarma

Izmantoti materiāli no žurnāla „Putni dabā”/2009-1/

„PASACIŅAS” PASAKA ☀☀☀

Pasaka par pavasari

Dzīvoja reiz ziema. Ilgi, ilgi, ilgi. Naktis bija garas un tumšas. Debesīs bija daudz mākoņu. Bet, kādu dienu aiz tiem aizvien biežāk uzspīdēja saulīte. Saule ziemai teica:

- Tev laiks pienācis iet prom!

Ziema atbildēja:

- Nē! Man patīk aukstums, sals un es vēlos, lai vienmēr snigtu sniegs.

Saulīte:

- Ir gan laiks, ziemiņ, tev doties prom.

Ziema:

- Kāpēc man jāiet prom?

Saulīte:

- Laiks pie mums nākt pavasarim.

Ziema:

- Kas tas ir – pavasaris?

Saulīte:

- Pavasaris ir tad, kad putni čivina, garāka ir diena un īsāka ir nakts, kad atgriežas gājputni, zeme paliek mīksta un uzzied pirmie sniegpulkstenīši.

Ziema:

- Bet, kur palikt man? Kas notiks ar mani? Ko darīšu es, kamēr būs pavasaris?

Saulīte:

- Tu, ziemiņ, iesi skapī reizē ar ziemas cepuri, šallīti un cimdiņiem.

☞ 6.grupas bērni un Daira

☀ Fotomirkļis no Lielās dienas 20.03.2009.

Inetas foto

„PASACIŅAS” TĒMA ☀☀☀☀

Pasacīņas īstenība

Arvien aktuālāks sabiedrībā kļūst jautājums par civilizācijas prakticisma noteiktā ideju kopuma ietekmi uz ikvienā tautā sakņotu kultūru. Daudzas tautas šī pārmērīgā iespaida dēļ zaudējušas seno gara mantojumu, kas gadsimtos krāts un veidots no konkrētā zemē dzīvojošas tautas pasaules uzskata un dzīves pieredzes. Latvieši ir viena no retajām pasaules tautām, kas to saglabājušas vispilnīgāk. Diemžēl globalizācijas procesi norit straujāk, nekā domājam, un neatbrīvo mūs no bažām par jaunās paaudzes veidošanos par vispasaules pilsoņiem bez savu māju un piederības tām apziņas.

Kauguru pagasta pirmsskolas izglītības iestāde „Pasaciņa” dzīvo ar to patiesību, kas pierādījusies latviskajā dzīvesziņā.

Patī apkārtnē, kurā atrodas bērnudārzs, uzsver vadītāja Ineta Zīdere, mudina uz tādu programmas ievirzi, kas bērnam iemāca apzināties sevi dabā un kultūrvīdē. Saskarsme ik dienu ar dabu ļauj iepazīt to klātienē, ikvienu tās izpausmi sajūtot, virzot iespaidus uz pasaules uztveri kopsakarībās. Tā ir arī ekoloģiskā audzināšana. Un mazie reizēm audzina pieaugušos. Tā viņgad visi iesaistījās putnu būrīšu gatavošanā un uzstādīšanā parka un alejas kokos pie bērnudārza.

Tautas mantojumā saglabātais vērtums rāda pasaules uzskatu par cilvēku un dabas savstarpējām saiknēm laika ritumā. Noteiktu ritmu izdzīvojoit gadskārtās, cilvēks sakārtojas, pilnveidojas. Ritms harmonizē. Mūrmuižas bērnudārzā bērni izdzīvo ikvienu laiku no rudens līdz vasarai, un svin to iezīmējošas dienas. Rudens saulstāvju laikā septembrī ražas vākšanas svētki, bieži saukti par Miķeļdienu, ir pirmie svētki jaunajā mācību gadā. Mārtiņos un Ziemsvētkos *dziesmojot* un dejojot noris jautri ķekatu gājieni, Meteņos laižas no kalna, Lieldienās šūpojas, Ūsiņus saista ar dažādām āra spēlēm un rotaļām. Gadskārtu svētku tradīcijās bērns gūst zināšanas par latviešu pasaules uztveri un tikumiem. Bērnudārza audzēkņiem ir dota iespēja piedalīties bērnu un jauniešu folkloras kustībā „Pulkā eimu, pulkā teku”. Vairākkārt Tālās Gaujmalas novada bērnu un jauniešu folkloras kopas ir satikušās Kauguru pagastā.

Pasakas un teikas rosina iztēli, attīsta valodu un iepazīstina ar apkārtni, mīklas raisa attapību un sniedz zināšanas par dabas norisēm, parunās un sakāmvārdos rodama sociālā ētika un saskarsmes māka, tautas rotaļas veicina ritma izjūtu, muzikalitāti, un tautas dziesmas bez visa tā vēl ļauj apzināt pasaules kārtību un sabiedrisko dzīvi.

Tā vārdos, kustībās, krāsās un skaņās Kauguru pagasta bērni iemācās sevi identificēt ar savu tautu un savu novadu. Un, visticamāk, izaugs par savas valsts patriotiem.

 Uldis Punkstiņš

Raksts sagatavots publicēšanai laikrakstā „Liesma”

„PASACIŅAS” TĒMA ☀☀☀☀

 Sabiedrības veselības aģentūras (SVA) garīgās veselības speciālisti izstrādājuši ieteikumus vecākiem par to, kā bērniem pastāstīt par ekonomisko krīzi un ar to saistīto ikdienas rīcību, informēja SVA.

SVA speciālisti uzsver, ka bērnam atbilstoši viņa vecumam jāizskaidro katra konkrētā situācija un vecāku veiktā izvēle noteiktos apstākļos. Jāizstāsta, piemēram, ko nozīmē ekonomiskā krīze, kā tā var ietekmēt ģimeni, mammu, tēti, pašu bērnu.

Runājot par konkrētu situāciju, jāizvairās vispārināt un pārspīlēt, lietojot tādus vārdus kā "nekad", "vienmēr", turklāt bērnam visbūtiskākais ir zināt, just un dzirdēt, ka vecāki viņu mīl. Tas ir pamats drošības izjūtai, kas bērnu dara stipru gan bērnībā, gan pusaudža gados, gan kā pieaugušu cilvēku, tāpēc emocionāli saspringtās situācijās pastiprināti jāizrāda bērnam mīlestība, sapratne, ieinteresētība par viņu, norāda SVA.

Speciālisti uzskata, ka ir svarīgi bērnu iesaistīt ikdienas dzīves norisēs, kopīgi iepērkoties, plānojot iztērējamo summu, rēķinot izdevumus, jo bērnam ir būtiski zināt, cik naudas vecāki atvēl viņam, cik tērē citiem izdevumiem. Tādējādi bērns iemācās izjust naudas vērtību un savas vēlmes skatīt visas ģimenes kontekstā, nepieprasot īpašas lietas sev nekavējoties.

Svarīgi apliecināt bērnam, ka nav iespējams visu gribēto iegūt tūlīt, iesaka SVA. Krīzes brīdis ir piemērots tam, lai mācītu bērnu izturēties savaldīgi un rīkoties loģiski, apliecinot, ka tikai tā samilzušās problēmas ir iespējams risināt. Psihologi uzsver, ka bērni mēdz atdarināt savus vecākus, tāpēc vecākiem jādomā par savu rīcību un izturēšanos, savaldot negatīvas emocijas, loģiski diskutējot, jāpieņem lēmumi par turpmāko rīcību. Tas nenozīmē, ka jāslēpj izjūtas, bet bērnam vajag pastāstīt, kāpēc vecāki jūtas bēdīgi, nomākti, izmisuši, kāpēc, piemēram, līdz laikam, kamēr situācija būs uzlabojusies, nāksies ierobežot izdevumus, skaidro speciālisti.

 no portāla DELFI 02.03.2009.

SLUDINĀJUMS ☀☀☀☀☀☀

Domājot par to, lai Jūsu bērns vasaras mēnešos būtu pieskatīts un Jūs varētu mierīgu sirdi veikt savus neatliekamās darbus,

piedāvājam savus profesionālās bērnu pieskatītājas pakalpojumus un būt par auklīti Jūsu bērnam:

- **Sarmīte** – auklīte PII „Pasaciņa” 4.grupīnā
- **Inga** – auklīte PII „Pasaciņa” 2.grupīnā

Jautāt pēc Sarmītes vai Ingas PII „Pasaciņa”

„PASACIŅAS” VALODIŅA ☺☺

☺ Mazajā grupiņā auklīte slauka gumijkoka lapas. Regnārs /2,5 g./skatās un tad jautā Ērikai:

- Ko Ingucis dara?

Ērika:

- Slauka gumijkokam lapas.

Regnārs:

- Man arī mājās ir.

Ērika pārjautā:

- Kas Tev mājās ir?

Regnārs:

- Gumijnieki!

☺ Mazie kopā ar audzinātāju veido ķiploku krellītes. Tiek runāts par to ka no ķiplokiem bēg slimības un stiprinās veselība. Ērika jautā:

- Kas bēg no ķiplokiem?

Kalvis /2,5g./ atbild:

- Dakteri!

☺ Dzirdēta saruna. 5.grupas bērni pa gaiteni nāk no pastaigas. Gaisā virmo pusdienu smarža.

Viens:

- Smaržo pēc paprikas.

Otrs:

- Nē! Pēc plova.

Pirmais:

- Kāpēc pēc plova?

Otrais:

- Tāpēc, ka man garšo!

SVEICAM 🌸🌸🌸🌸🌸🌸

Tava diena starp sniegiem un

sniegpulkstēniem,

Draugus priecējot, pretī kā vizbule zied...

/K. Apšukrūma/

DZIMŠANAS DIENĀ

SARMĪTE JEKALE	12.04.
VALENTĪNA SAKTIŅA	13.04.
HELMUTS KRISTERS KANČS	22.04.

Savs vārds ir skaisti jānes,

Tu skaisti viņu nes!

Kā trauku pilnu gaismas

Un pilnu pasaules!

VĀRDA DIENĀ

DAIRA	03.04.
HELMUTS	07.04.
EDGARS	08.04.
ANITA	10.04.
ARMANDS	22.04.
JURĢIS	23.04.

„PASACIŅAS” darbiņi aprīlī

Aprīļa tēmas:

- *Smejies vesels!*
- *Visa dzīva radībiņa...*
- *Pavasārī sulas tek...*
- *Bērnudārzs – mūsu otrās mājas*

☀ **1.aprīlis - joku diena**

☀ **Konkurss „Cālis”** : 08.04. plkst.10.00 – b/d
24.04. - Trikātā

☀ **Ķiplociņa piedzīvojumi pilsētā** –

Ērika Baloža leļļu mūzikls. 16.04. plkst. 15.30

☀ **Rikšiem, bērūt!** – sporta izpriecas 22.04.

☀ **Pasaciņai vēl tikai 24!** –

darbinieku pēcpusdienu 30.04. plkst.17.00

„PASACIŅAS” PALDIES ☀

☀ no 2.grupiņas bērniem:

Toma vecākiem par atnestajiem ķiplokiem;

Eļvja vecākiem par medu.

☀ no 4.grupas bērniem un audzinātājam **Roja vecākiem** par ziedojumu grupiņai.

☀ no 5.grupas bērniem **Armanda mammai** par mūzikas disku.

☀ **PALDIES Daigai un Sarmītei, visiem vecākiem** par olu krāsošanu Lielajā dienā!

☀ **PALDIES** folkloras kopai „Stutes” par līdzdalību Lielo dienu sagaidot!